

Nieuwsbrief PS Updates - Nummer 24, 2017

Nummer 24, 2017

Redactie: Mr. H. Vorsselman, mr. drs. I. van der Zalm, mr. Y. Bosschaart en J. Stulp.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1345](#) 14-07-2017

J.M.V. Spoorwegveiligheid/Zurich Insurance

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1353](#) 14-07-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:1299](#) 11-07-2017

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:2953](#) 18-07-2017

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:3308](#) 18-07-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:6010](#) 14-07-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:6011](#) 14-07-2017

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:3107](#) 10-07-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:2045](#) 25-04-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:2039](#) 10-01-2017

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:5121](#) 20-07-2017

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:6887](#) 19-07-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:5141](#) 19-07-2017

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2017:2654](#) 18-07-2017

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2017:2822](#) 18-07-2017

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2017:3765](#) 17-07-2017

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2017:7710](#) 12-07-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:4885](#) 12-07-2017
[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:4718](#) 05-07-2017
[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:4673](#) 04-07-2017
[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2017:5287](#) 29-06-2017
[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2017:3169](#) 28-06-2017
[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:1865](#) 14-03-2017
[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2016:7162](#) 29-11-2016
[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2016:3561](#) 12-05-2016

Centrale Raad van Beroep

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:2398](#) 13-07-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:2327](#) 05-07-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:2371](#) 05-07-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:2353](#) 04-07-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:2270](#) 30-06-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:2283](#) 29-06-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:2216](#) 21-06-2017
[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2017:2224](#) 14-06-2017

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, ECLI:NL:OGEAM:2017:34](#) 18-07-2017

Uitspraken zonder ECLI

[Geschillencommissie Financiële Dienstverlening](#) 29-06-2017

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 18-07-2017

Nina Kutsenko v. Oekraïne

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 13-07-2017

Jugheli e.a. v. Georgië

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Hof van Justitie van de Europese Unie](#) 30-05-2017

Assens Havn v. Navigator Management (UK) Limited

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

[Is er plaats voor de klachtplicht \(artikel 6:89 BW\) bij personenschade?](#)

J.G. Keizer

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor poging tot moord door het op klaarlichte dag tot 34 maal toe met een semiautomatisch wapen op het slachtoffer schieten. Toewijzing van het volledig gevorderde bedrag aan immateriële schadevergoeding (€ 25.000).

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 20-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:5121

Zaaknummer: 13/997001-16 (A), 13/997078-16 (B) en 13/997008-17 (C) (Promis)

Rechters: B.E. Mildner, P.B. Martens en C.C.M. Oude Hengel

Advocaten: K.K. Hansen Löve

Wetsartikelen: 289 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor doodslag op 22-jarige vriendin en haar 22 weken oude foetus. Toewijzing vergoeding van shockschade (€ 5.000) aan de moeder van het slachtoffer.

Verdachte heeft zijn 22-jarige vriendin op zeer gewelddadige wijze om het leven gebracht in hun woning. De moeder van het slachtoffer heeft zich gevoegd als benadeelde partij en vordert € 5.000 ter vergoeding van shockschade. De moeder voert daartoe aan dat zij door de politie is ingelicht over wat haar dochter was overkomen. Zij is daarop naar het ziekenhuis gegaan. Daar aangekomen werd zij geconfronteerd met het ernstige letsel van haar dochter. Haar dochter was zo zwaar gehavend door de mishandeling, dat de moeder haar dochter in eerste instantie niet herkende. Volgens de rechtbank is in dit geval sprake van een zo ernstige normschending dat geen al te hoge eisen aan de rechtstreeksheid van de confrontatie behoeven te worden gesteld. Nu de moeder haar dochter in het ziekenhuis heeft gezien, is voldaan aan dit vereiste. Verder blijkt uit een brief van de behandelend psychiater dat de moeder thans aan PTSS lijdt.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 18-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2017:2822

Zaaknummer: 08.910049-16 (P)

Rechters: F. van der Maden, E. Leentjes en V.P.K. van Rosmalen

Advocaten: C. Verrillo

Wetsartikelen: 287 Sr

RECHTSPRAAK

***Strafrecht. Veroordeling voor mishandeling door 62-jarige man door
weg te rijden met de auto waardoor het slachtoffer is meegesleurd.
Toewijzing van € 400 aan immateriële schadevergoeding.***

Het slachtoffer heeft zich gevoegd als benadeelde partij en vordert een onbekend bedrag aan immateriële schadevergoeding. De rechtbank acht het lijden van immateriële schade in de zin van artikel 6:106 BW bewezen en wijst een bedrag van € 400 toe.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 17-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2017:3765

Zaaknummer: 05/012529-17

Rechters: C.E.W. van de Sande, H.P.M. Kester-Bik en J. Barrau

Advocaten: J.E. Kremer

Wetsartikelen: 6:106 BW en 300 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Tjeukemeer-zaak. Veroordeling voor medeplichtigheid aan moord. Afwijzing vorderingen benadeelde partijen, nu bij de huidige stand van zaken geen recht op vergoeding van affectieschade bestaat.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:6010

Zaaknummer: 21-007489-15

Rechters: T.H. Bosma, W.P.M. ter Berg en T.M.L. Wolters

Wetsartikelen: 289 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Tjeukemeer-zaak. Veroordeling voor medeplichtigheid aan moord. Afwijzing vorderingen benadeelde partijen, nu bij de huidige stand van zaken geen recht op vergoeding van affectieschade bestaat.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:6011

Zaaknummer: 21-007406-15

Rechters: T.H. Bosma, W.P.M. ter Berg en T.M.L. Wolters

Advocaten: S.A.S. Jansen

Wetsartikelen: 289 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor het plegen van ontuchtige handelingen en het doen van een aanbod daartoe. Toewijzing € 150 aan immateriële schadevergoeding zonder dat sprake is van psychische schade.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 10-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:3107

Zaaknummer: 20-003834-15

Rechters: H.A.W. Vermeulen, K. van der Meijde en H. Harmsen

Wetsartikelen: 247 Sr, 248a Sr en 6:106 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor het doodsteken van een 25-jarige man door een 17-jarige jongen. De zoon van het slachtoffer krijgt een vergoeding van € 24.808 toegewezen voor gederfd levensonderhoud.

Een 17-jarige jongen heeft een 25-jarige man om het leven gebracht door hem in de hartstreek te steken. De moeder van het slachtoffer heeft zich gevoegd als benadeelde partij en vordert onder andere een vergoeding voor affectieschade. Deze post wordt door de rechtbank afgewezen, omdat dit onder het huidige wettelijke stelsel (nog) niet mogelijk is. De zoon van het slachtoffer heeft zich ook gevoegd als benadeelde partij en vordert € 180.623 ter vergoeding van gederfd levensonderhoud. De rechtbank overweegt dat geen expliciete duidelijkheid is verkregen over het inkomen, de gezinssamenstelling en de taakverdeling binnen het gezin. Dat de benadeelde als gevolg van het bewezenverklaarde rechtstreeks schade heeft geleden, staat volgens de rechtbank vast. De rechtbank maakt daarom van de gelegenheid gebruik om de schade in redelijkheid te begroten en komt daarbij uit op een bedrag van € 24.808.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 05-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:4718

Zaaknummer: 13/684398-16

Rechters: C.S. Schoorl, M.I. Heyning en G.S. Le Crince Roy

Advocaten: M.H. Aalmoes

Wetsartikelen: 287 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor mensenhandel. Niet-ontvankelijkverklaring benadeelde partij wegens ondertekening door moeder, terwijl het slachtoffer reeds meerderjarig is.

Verdachte wordt verdacht van het aan het gezag onttrekken van een minderjarige en haar aan te zetten tot het werken in de prostitutie. De moeder van het slachtoffer heeft zich als wettelijk vertegenwoordiger van haar dochter gevoegd in het strafproces. Zij vordert onder andere € 2.000 aan immateriële schadevergoeding. De vordering wordt door de rechtbank niet-ontvankelijk verklaard, omdat het formulier strekkende tot voeging door de moeder van het slachtoffer is ondertekend. Op de datum van ondertekening was de dochter reeds meerderjarig. De dochter had het formulier dus zelf moeten ondertekenen en nu zij dit niet heeft gedaan, wordt de vordering niet-ontvankelijk verklaard.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 29-06-2017

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2017:5287

Zaaknummer: 10/750091-16

Rechters: J. van Dort, S. Jordaan en D. Visser

Advocaten: E.R. van Dijk-Lopes Lima

Wetsartikelen: 279 Sr

ANNOTATIE

Is er plaats voor de klachtplicht (artikel 6:89 BW) bij personenschade?

J.G. Keizer

De kantonrechter overweegt dat de klachtplicht (artikel 6:89 BW) ook van toepassing is bij gestelde schending van artikel 7:658 BW, maar concludeert dat van een schending van de klachtplicht geen sprake is.

Volgens artikel 6:89 BW kan de schuldenaar op een gebrek in de prestatie geen beroep meer doen, als hij niet binnen bekwame tijd nadat hij het gebrek heeft ontdekt of redelijkerwijs had moeten ontdekken, bij de schuldenaar tegen de gebrekkige prestatie heeft geprotesteerd. Een geslaagd beroep op schending van de klachtplicht leidt tot verval van recht. In deze annotatie wordt ingegaan op de betekenis van de klachtplicht voor personenschade in bredere zin.

1. Casus

Een werknemer loopt op 31 oktober 2012 tijdens de uitoefening van zijn werkzaamheden ernstige brandwonden op aan zijn linkerhand en linkeronderarm. De Inspectie SZW doet onderzoek en hoewel de inspectie opmerkt dat de toedracht niet geheel duidelijk is geworden, legt zij de werkgever toch een boete op, waartegen de werkgever vervolgens bezwaar aantekent. Dit bezwaar wordt op 17 december 2013 gegrond verklaard. De werknemer heeft de werkgever op 30 april 2015 – dus tweeënhalf jaar na het ongeval – aansprakelijk gesteld. De werkgever stelt dat de werknemer hierdoor zijn in artikel 6:89 BW neergelegde klachtplicht heeft geschonden, en dat het vorderingsrecht van de werknemer daarom is vervallen. De werkgever stelt dat zij door het tijdsverloop van tweeënhalf jaar in haar bewijspositie is geschaad, omdat de bedrijfslocatie waar het ongeval had plaatsgevonden inmiddels aan een derde is verkocht. De werknemer stelt dat artikel 6:89 BW alleen van toepassing is op verbintenissen tot het geven van zaken of het verrichten van diensten. De kantonrechter overweegt (r.o. 4.2):

‘De kantonrechter gaat ervan uit dat deze klachtplicht [6:89 BW, JGK] ook van toepassing is op situaties waarin personenschade is ontstaan tijdens werkzaamheden waarop een

arbeidsovereenkomst van toepassing is. De Hoge Raad heeft in haar arrest van 8 februari 2013 (ECLI:NL:HR:2013:BY4600) immers overwogen dat dit artikel van toepassing is op “alle verbintenissen”.’

Tot een vergelijkbaar oordeel kwam de Kantonrechter Den Haag in zijn vonnis van 3 februari 2016 (ECLI:NL:RBDHA:2016:921) en in zijn vonnis van 17 april 2013 (JA 2013/114, m.nt. Dufour), waarbij de kantonrechter overwoog dat de zorgplicht van de werkgever resulteert in verbintenissen jegens de werknemer. In al deze uitspraken wordt verwezen naar het arrest van de Hoge Raad van 8 februari 2013 (NJ 2014/497, m.nt. J. Hijma (*Van der Steeg/Rabobank*)). In dit arrest overwoog de Hoge Raad onder andere: ‘Art. 6:89 BW is van toepassing op alle verbintenissen, waaronder ook die uit beleggingsadviesrelaties (vgl. voor dit laatste HR 11 juni 2010, LJN BL8297, NJ 2010/331, Kortenhorst/van Lanschot).’

2. Ratio en toepassing artikel 6:89 BW

De ratio van artikel 6:89 BW is dat de schuldenaar moet worden beschermd tegen te late en daardoor moeilijk te betwisten klachten (*GS Verbintenissenrecht*, art. 6:89 BW, aant. 2.2 en Asser/Sieburgh 6-I 2016/408). Een geslaagd beroep op de klachtplicht heeft voor de eiser verstrekken gevolgen. Diens vordering komt daardoor te vervallen en is derhalve niet meer in rechte afdwingbaar (Asser/Sieburgh 6-I 2016/408f). De termijn waarbinnen op grond van artikel 6:89 BW geklaagd moet worden, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval, en bewust opengelaten (HR 29 juni 2007, NJ 2008/606 (*Pouw/Visser*), waarin de Hoge Raad voor de bijzondere klachtplicht van artikel 7:23 BW overwoog: ‘Een vaste termijn kan daarbij niet worden gehanteerd, ook niet als uitgangspunt.’ In zijn arrest van 8 februari 2013 (NJ 2014/497, m.nt. J. Hijma (*Van der Steeg/Rabobank*)) verwijst (r.o. 4.2.3) de Hoge Raad voor de uitleg van artikel 6:89 BW uitdrukkelijk naar het arrest *Pouw/Visser*).

Bij ieder individueel beroep op de klachtplicht moet dus een belangenafweging plaatsvinden, waarbij onder andere de aard en inhoud van de rechtsverhouding, de prestatie en het gebrek een rol spelen, alsmede de waarneembaarheid van het gebrek, de deskundigheid van partijen, de onderlinge verhouding van partijen en de aanwezige juridische kennis (o.a. HR 8 oktober 2010, NJ 2010/545 (*Tan/Forward*), HR 8 februari 2013, NJ 2014/497 (*Van der Steeg/Rabobank*) en HR 12 december 2014, NJ 2017/163, m.nt. Asser (*Far Trading/Edco*)). Daarnaast komt bij de belangenafweging, vanwege het ingrijpende gevolg (verval van recht) van artikel 6:89 BW voor de schuldenaar, met name veel gewicht toe aan de vraag of de schuldenaar door het tijdsverloop nadeel lijdt, waarbij de Hoge Raad heeft overwogen dat als van belangenbenadeling geen sprake is, een beroep op (schending van) de klachtplicht niet snel zal slagen (HR 25 maart 2011, NJ 2013/5 (*Ploum/Smeets II*) en HR 8 februari 2013, NJ 2014/497 (*Van der Steeg/Rabobank*)).

Te lang wachten met het instellen van een vordering kan tot verlies van (vorderbare) schadeclaims leiden, en daarmee vertoont artikel 6:89 BW dus gelijkenissen met het leerstuk van verjaring. Verjaring strekt immers ook mede ter bescherming van de bewijspositie van de aansprakelijk gestelde partij. Daar waar verjaring ook mede de rechtszekerheid beoogt te bevorderen, is die rechtszekerheid door de open termijn en afhankelijkheid van de omstandigheden van ieder individueel geval bij de klachtplicht mijns inziens ver te zoeken (zie ook J.L. Smeehuijzen, 'Hoe het verjaringsrecht door de klachtplicht wordt opgegeten – en waarom dat erg is', *WPNR* 2013/6988, waarin hij onder paragraaf 3.2.3. de 'rechtszekerheidzwakte van de klachtplicht' bespreekt). Door die open termijn doet zich de bijzondere situatie voor dat een aanspraak op grond van de klachtplicht niet meer in rechte kan worden afgedwongen, nog voordat die aanspraak volgens de wettelijke verjaringsregels is verjaard.

3. Klachtplicht van toepassing bij personenschade?

Van Emden en De Haan (E.A.L. van Emden & M. de Haan, 'Klachtplicht ook bij (zuivere) onrechtmatige daad?', *AV&S* 2013/11) hebben met verwijzing naar de arresten van de Hoge Raad van 23 november 2007 (*NJ* 2008/552) en 8 februari 2013 (*NJ* 2014/497, m.nt. J. Hijma (*Van der Steeg/Rabobank*)) betoogd dat artikel 6:89 BW ook van toepassing is op aanspraken voortvloeiende uit de algemene aansprakelijkheidsgrondslag van artikel 6:162 BW, nu in die situatie ook een verbintenis (uit de wet) ontstaat. In zijn arrest van 23 november 2007 (*NJ* 2008/552) overwoog de Hoge Raad weliswaar dat de klachtplicht ook van toepassing is op een onrechtmatige daad, maar dan voor zover de onrechtmatige daad wordt gegrond op het niet-beantwoorden aan de (overeengekomen) prestatie. Omdat in de wettekst van artikel 6:89 BW uitdrukkelijk wordt gerefereerd aan 'een gebrek in de prestatie', moet er dus wel sprake zijn van een prestatie, wil het artikel toepassing vinden. Smeehuijzen betoogt daarom met recht dat artikel 6:89 BW dus niet van toepassing is op de zuivere onrechtmatige daad, want bij een zuivere onrechtmatige daad is er geen prestatie (*WPNR* 2013/6988, p. 744). Tot diezelfde conclusie komt ook Sieburgh (Asser/Sieburgh 6-I 2016/408e: 'Als een vordering uit onrechtmatige daad berust op andere feiten dan het niet beantwoorden van de prestatie aan de verbintenis is geen sprake van samenloop met wanprestatie. Artikel 6:89 BW is dan niet van toepassing'). Dat bij zorgplichtschendingen verbintenissen (tot vergoeding van schade) ontstaan, is voor toepassing van artikel 6:89 BW dus niet voldoende.

Het is mijns inziens logisch om datzelfde dan door te trekken naar de meeste risicoaansprakelijkheden, omdat ook daarbij de aansprakelijkheid in beginsel wordt gegrond op een onrechtmatige gedraging van een ander waarvoor men kwalitatief aansprakelijk is, of op een gebrek in een (on)roerende zaak, en niet op het niet beantwoorden van een prestatie aan de verbintenis. Tot die conclusie kwam ook het Gerechtshof 's-Hertogenbosch in zijn

arrest van 17 mei 2016 (ECLI:NL:GHSHE:2016:1938), waarbij het hof de vraag of artikel 6:89 BW van toepassing is bij een op artikel 6:179 en 6:181 BW gebaseerde vordering als volgt ontkennend beantwoordde:

‘Het beroep van Caprice op schending van de klachtplicht zoals bedoeld in art. 6:89 BW berust naar het oordeel van het hof op een onjuiste rechtsopvatting. De plicht om binnen bekwame tijd te klagen bestaat uitsluitend wanneer een benadeelde – appellante in dit geval – een beroep doet op een gebrek in een prestatie. Appellante doet echter geen beroep op een gebrekkige prestatie aan de zijde van Caprice, maar spreekt Caprice aan op de risicoaansprakelijkheid die is neergelegd in de artt. 6:179 en 6:181 BW en in zoverre is door Caprice geen prestatie verricht ten gunste van appellante. Artikel 6:89 BW mist in dit geval dus toepassing.’

Hoewel bij productaansprakelijkheid de aansprakelijkheid in de regel wordt gebaseerd op een gebrek in de geleverde prestatie (het product), is artikel 6:89 BW daarop mijns inziens evenmin van toepassing, omdat ook in die gevallen in de regel tussen de aansprakelijke partij (de producent) en de eiser geen voorafgaande verbintenis is ontstaan. Deze ontstaat immers tussen de eiser en de verkoper van het product, maar die verkoper is op grond van artikel 7:24 BW in beginsel niet aansprakelijk voor personenschade als gevolg van een gebrekkig product in de zin van artikel 6:185 BW. Voor de relatie verkoper en consument is een bijzondere klachtplicht in artikel 7:23 BW opgenomen.

Op buitencontractuele relaties is artikel 6:89 BW dus niet van toepassing, omdat de grondslag voor aansprakelijkheid daarbij niet berust op een gebrek in een prestatie.

Personenschade kan ook voortvloeien uit een gestelde tekortkoming (prestatie) in contractuele relaties, waarbij met name gedacht kan worden aan een schending van de zorgplicht door de werkgever (artikel 7:658 BW) en een tekortkoming in de uitvoering van een geneeskundige behandelingsovereenkomst (artikel 7:453 BW). Verder kan gedacht worden aan de regeling inzake personenvervoer (artikel 8:105 BW) en de (pakket)reisovereenkomst (artikel 7:507 e.v. BW).

In de beschikbare rechtspraak (zie de hier geannoteerde uitspraak van Rb. Midden-Nederland 12 april 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:2008 en de hiervoor genoemde uitspraken van Rb. Den Haag 3 februari 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:921 en 17 april 2013, JA 2013/114, m.nt. Dufour over werkgeversaansprakelijkheid, en het arrest van Hof Den Haag 6 september 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:2503 over medische aansprakelijkheid) en literatuur over de relatie tussen klachtplicht en personenschade (zie o.a. Y. Waterman, ‘Klachtplicht en verjaring’, *Handboek Personenschade* 2020.4.8; M.S.E. van Beurden, ‘De klachtplicht van artikel 6:89 BW

en letselschade', *PIV-Bulletin* 2013, p. 15 t/m 18 en J.L. Smeehuijzen, 'Hoe het verjaringsrecht door de klachtplicht wordt opgegeten – en waarom dat erg is', *WPNR* 2013/6988) wordt als haast vanzelfsprekend aangenomen dat de klachtplicht ook van toepassing is op deze contractuele relaties. Omdat de Hoge Raad nu eenmaal heeft overwogen dat de klachtplicht van toepassing is op 'alle verbintenissen', lijkt die conclusie ook logisch, nu tussen een werkgever en werknemer en arts en patiënt ontegenzeggelijk verbintenissen bestaan (hetzelfde geldt voor de vervoerder c.q. reisorganisator en reiziger). Toch vraag ik mij af of het arrest van de Hoge Raad van 8 februari 2013 daadwerkelijk zo ruim mag worden geïnterpreteerd, en of daaronder daadwerkelijk alle verbintenissen vallen, ook die bijzondere verbintenissen waarvoor de wetgever in het Burgerlijk Wetboek afzonderlijke wettelijke bepalingen heeft opgenomen. Voor het terrein van personenschade geldt dat in het bijzonder voor de eerdergenoemde arbeidsovereenkomst, de geneeskundige behandelingsovereenkomst en ook de overeenkomst van personenvervoer en (pakket)reizen (waarbij voor laatstgenoemde regelingen geldt dat ze zijn gebaseerd op Europese regelgeving, waarbij in een bijzonder verjaringsregime is voorzien). In die regelingen zijn bijzondere bepalingen opgenomen die de positie van de benadeelde met personenschade beogen te beschermen, waarbij die bescherming verder reikt dan de bepalingen die de 'gewone' schuldenaar beschermen. Zo kent het arbeidsrecht in artikel 7:658 BW niet alleen een specifiek omschreven zorgplicht met een bijzondere verdeling van bewijslast, maar ook specifieke regels over beëindiging en ontbinding van de arbeidsovereenkomst. Volgens de wetgever is de arbeidsovereenkomst een bijzonder type verbintenis, die aldus een aparte afdeling in het Burgerlijk Wetboek verdient. In dat licht bezien lijkt mij de conclusie dat de Hoge Raad daadwerkelijk beoogd heeft om de klachtplicht ook van toepassing te laten zijn op deze bijzondere verbintenissen te voorbarig, nu de ene verbintenis kennelijk de andere niet is. Die constatering lijkt mij voor de vraag of artikel 6:89 BW daadwerkelijk toepasbaar is bij personenschade relevant, ook al omdat de Hoge Raad zich over die relatie nog niet expliciet heeft uitgelaten.

Een andere reden om niet aanstonds aan te nemen dat de klachtplicht zonder meer van toepassing is op contractuele relaties waarbinnen personenschade wordt gevorderd, is gelegen in het spanningsveld dat bestaat tussen de klachtplicht en het verjaringsrecht. Het veronderstelde onbeperkte toepassingsbereik van artikel 6:89 BW op contractuele relaties dat uit de Hoge Raad-arresten van 8 februari 2013 zou voortvloeien is onder andere uiterst kritisch besproken door Smeehuijzen in zijn artikel met de veelzeggende titel 'Hoe het verjaringsrecht door de klachtplicht wordt opgegeten – en waarom dat erg is' (*WPNR* 2013/6988, p. 741 t/m 751). Smeehuijzen stelt dat een universele toepassing van artikel 6:89 BW in strijd is met de wil van de wetgever, omdat het wettelijke verjaringsregelingen opzij kan zetten:

‘Niet goed denkbaar is immers, dat de wetgever contractenrechtelijke verjaringsregels in het leven heeft willen roepen die wegens het ongelimiteerde toepassingsbereik van de klachtplicht feitelijk betekenisloos zijn. Zo kort en eenvoudig als die constatering is, zo groot is denk ik haar belang.’

Voor personenschade geldt dit mijns inziens des te meer, nu daarvoor in artikel 3:310 lid 5 BW in een specifieke verjaringsbepaling is voorzien, waarbij de wetgever uitdrukkelijk het belang van de aansprakelijk gestelde partij bij bescherming van zijn bewijspositie heeft afgewogen tegen het belang van de benadeelde om zijn schade nog in rechte te kunnen afdwingen. In de memorie van toelichting (*Kamerstukken II* 2001/02, 26824, 128) heeft de wetgever bij de invoering van artikel 3:310 lid 5 BW namelijk overwogen:

‘De huidige wetgeving is het resultaat van een belangenafweging. Tegenover het belang van het slachtoffer om een hem toekomende vordering te gelde te kunnen maken, staat het belang van de schuldenaar om niet tot in lengte van jaren met een rechtsvordering te worden geconfronteerd. Daarbij is tevens voor deze laatste van belang dat het voor hem steeds moeilijker wordt om (tegen)bewijs te leveren en dat hij zich genoodzaakt ziet voor een lange termijn bewijsstukken te bewaren en verzekeringsdekking in stand te houden. Een hernieuwde afweging in het licht van bovenstaande leidt ertoe dat deze bezwaren aan de zijde van de gedaagde waar het gaat om schade ten gevolge van lichamelijk letsel of overlijden (hierna kortheidshalve aangeduid als “personenschade”) niet opwegen tegen de onbillijkheid van de uitkomst van de huidige wet.’

De vraag is dus gerechtvaardigd in hoeverre de wetgever (en ook de Hoge Raad) daadwerkelijk heeft willen beogen dat de klachtplicht – die in afdeling 9 van titel 1 van boek 6 BW over het *algemene* verbintenissenrecht is opgenomen – voor *bijzondere* verbintenissen de *specifiek* op personenschade toepasselijke regel van artikel 3:310 lid 5 BW opzij kan zetten. Dat geldt des te meer nu ook bij het ontwerp van artikel 3:310 lid 5 BW de bescherming van de bewijspositie van de gedaagde partij is meegewogen, waarbij de wetgever er welbewust voor heeft gekozen dat die positie met een termijn van vijf jaar voldoende beschermd is. Zo gezien zou voor personenschade artikel 3:310 lid 5 BW bij contractuele relaties als een specialis ten opzichte van artikel 6:89 BW kunnen worden beschouwd. Naar mijn mening moet die vijfjaarstermijn mede daarom doorslaggevend zijn voor de vraag of een benadeelde zijn vordering nog te gelde kan maken, en niet de open termijn van artikel 6:89 BW.

Ten slotte werp ik de vraag op in hoeverre de uit artikel 6:89 BW voortvloeiende sanctie (verval van recht) zich verhoudt tot het bepaalde in artikel 6 EVRM. Als de rechter oordeelt dat artikel 6:89 BW door de schuldeiser is geschonden, vindt een inhoudelijke beoordeling van diens aanspraak niet meer plaats. Zijn recht op toegang tot de rechter wordt daarmee beperkt.

Beperkingen op artikel 6 EVRM zijn weliswaar mogelijk, maar daarvoor moet dan wel een legitiem doel bestaan. Rechtszekerheid wordt als een legitiem doel gezien waardoor bijvoorbeeld verjaringstermijnen niet worden gezien als een ongeoorloofde beperking van het recht op toegang tot de rechter (zie o.a. EHRM 7 juli 2009, nr. 1062/07 (*Stagno/België*) en EHRM 11 maart 2014, nr. 52067/10 (*Howald Moor/Zwitserland*)). Aan rechtszekerheid ontbreekt het bij artikel 6:89 BW echter, vanwege de open termijn. Bovendien moet per afzonderlijk geval beoordeeld worden of artikel 6:89 BW is geschonden en verval van recht (en daarmee effectieve toegang tot de rechter) dus op zijn plaats is. Daarmee kan ook de vraag gesteld worden of bij een geslaagd beroep op artikel 6:89 BW wel voldaan wordt aan het algemene beginsel dat bij een beperking van het EVRM sprake moet zijn van kenbaarheid (*accessibility*) en voorzienbaarheid (*foreseeability*) van de beperkingsgrondslag (EHRM 26 april 1979, nr. 6538/74, *NJ 1980/146 (Sunday Times/VK)*), temeer omdat de klachtplicht aldus kan bewerkstelligen dat een vordering niet meer afdwingbaar is voordat de (kenbare en voorzienbare) wettelijke verjaringstermijn is verlopen. Bij personenschade is die vraag des te meer relevant, aangezien het EHRM beperkingen aan het recht op toegang tot de rechter bij inbreuken op de lichamelijke integriteit (nog) streng(er) toetst (o.a. EHRM 17 december 2013, nr. 59601/09 (*Eşim/Turkije*) en EHRM 11 maart 2014, nr. 52067/10 (*Howald Moor/Zwitserland*)). De vraag hoe artikel 6:89 BW zich verhoudt tot artikel 6 EVRM is in de literatuur nog nauwelijks besproken, maar ik meen dat ook in artikel 6 EVRM een argument kan worden gevonden om de klachtplicht niet van toepassing te laten zijn als sprake is van (gevoerde) personenschade.

4. Als de klachtplicht wel toepasselijk is bij personenschade, is de praktische betekenis daarvan beperkt

Als we ervan uitgaan dat aan de klachtplicht bij personenschade die uit contractuele relaties voortvloeit wel betekenis toekomt, dan zal de praktische betekenis in de zin van een honorabel beroep op artikel 6:89 BW door de daarbij te maken belangenafweging mijns inziens beperkt zijn. In de beschikbare rechtspraak waarin bij personenschade de klachtplicht wel werd toegepast, ben ik slechts één uitspraak tegengekomen waarbij het beroep op de klachtplicht door de rechter ook daadwerkelijk werd gehonoreerd (Rb. Den Haag 17 april 2013, JA 1013/114, m.nt. Dufour, die (m.i terecht) betoogt dat dit oordeel onbegrijpelijk is). In de andere uitspraken werd het beroep telkens afgewezen op grond van de bijzondere verhouding tussen partijen, de aard van de geschonden prestatie en het ingrijpende gevolg van een geslaagd beroep op de klachtplicht (o.a. de geannoteerde uitspraak van Rb. Midden-Nederland 12 april 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:2008 (r.o. 4.4), Rb. Den Haag 3 februari 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:921 (r.o. 5.10) en Hof Den Haag 6 september 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:2503 (r.o. 4.8)).

Bij contractuele relaties waarbinnen personenschade kan ontstaan zal vaak sprake zijn van een professionele partij (werkgever, arts) versus een natuurlijk persoon (werknemer, patiënt), waarbij tussen een werkgever en werknemer dan ook nog eens een afhankelijkheidsrelatie (werknemer is voor zijn inkomen immers afhankelijk van zijn werkgever, waardoor veel werknemers terughoudend zijn om die werkgever aansprakelijk te stellen) en wettelijke gezagsverhouding geldt (de werkgever bepaalt immers onder andere waar de arbeid verricht moet worden). De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 8 februari 2013 (*NJ* 2014/497, m.nt. J. Hijma (*Van der Steeg/Rabobank*)) overwogen dat bij dergelijke verhoudingen niet te snel kan en mag worden geoordeeld dat de klachtplicht is geschonden:

‘De bank heeft bij beleggingsadviesrelaties te gelden als professionele en bij uitstek deskundige dienstverlener, terwijl bij de cliënt doorgaans een zodanige professionaliteit en deskundigheid ontbreken. Dit brengt mee dat de cliënt niet zonder meer op de hoogte behoeft te zijn van het bestaan van de hiervoor in 4.3.1 bedoelde zorgplicht van de bank, terwijl hij, indien hij daarvan wel op de hoogte is, in beginsel ervan mag uitgaan dat de bank die zorgplicht jegens hem naleeft. Het niet naleven van de zorgplicht is derhalve niet een tekortkoming van de bank die de cliënt zonder meer behoort op te merken. Op de cliënt rust dan ook pas op grond van art. 6:89 BW een onderzoeksplicht met betrekking tot de vraag of de bank de zorgplicht jegens hem heeft nageleefd, indien hij van die zorgplicht op de hoogte is en gereede aanleiding heeft te veronderstellen dat de bank daarin kan zijn tekortgeschoten.’

Ook bij medisch aansprakelijkheid zal het voor de patiënt niet altijd van aanvang duidelijk zijn dat medisch verwijtbaar is gehandeld (fout gegaan is niet automatisch fout gedaan). Ten aanzien van de aanvang van een verjaringstermijn heeft de Hoge Raad (HR 31 oktober 2003, *NJ* 2006/112 (*Saelman/AZVU*)) al overwogen dat het enkele vermoeden van een fout die termijn niet doet aanvangen. Voor beroepsziekten heeft de Hoge Raad eveneens overwogen dat het enkele vermoeden van schade niet voldoende is om van de benadeelde te verwachten dat hij in het kader van verjaring tijdig (rechts)actie onderneemt (HR 24 januari 2003, *NJ* 2003/300 (*BASF/Rensink*)). Eenzelfde redenering zal mijns inziens dan in het algemeen ook bij een beroep op de klachtplicht moeten gelden.

Bij werkgeversaansprakelijk zal ook de aard van de prestatie (zorgen voor een veilige werkplek) tot terughoudendheid voor een geslaagd beroep op artikel 6:89 BW moeten nopen. Bij werkgeversaansprakelijkheid bestaat het gebrek immers uit een (gestelde) schending van een wettelijk verankerde specifieke zorgplicht (artikel 7:658 BW en artikel 3 Arbeidsomstandighedenwet)

Bij klassieke arbeidsongevallen waarbij sprake is van ernstig letsel of dodelijke verwondingen rust op de werkgever zelfs een wettelijke onderzoeksplicht (artikel 9

Arbeidsomstandighedenwet), waarmee de plicht om bewijs veilig te stellen dus primair op de werkgever rust, en hij dus ook niet snel aan de werknemer kan verwijten dat hij door tijdsverloop in een lastige bewijspositie is komen te verkeren. Het zwaarder laten wegen van de lastige bewijspositie van de werkgever ten nadele van de werknemer zou ook geweld aandoen aan de ratio van artikel 7:658 BW, namelijk om de werknemer door verlichting van zijn processuele positie bescherming te bieden tegen de risico's van schade in de uitoefening van zijn werkzaamheden (HR 25 mei 2007, *NJ 2008/463 (Van den Heuvel/Leger des Heils)*). Daarbij heeft de Hoge Raad nog eens uitdrukkelijk overwogen dat niet te snel mag worden geoordeeld dat de werkgever heeft voldaan aan het door hem te leveren bewijs dat hij aan zijn zorgplicht heeft voldaan (o.a. HR 11 november 2011, *NJ 2011/598 (Rooyse Wissel)*). Dat een werkgever in een lastige bewijspositie verkeert, is dus inherent aan de keuzes die wetgever en Hoge Raad bij de inkleding van artikel 7:658 BW hebben gemaakt, en die enkele omstandigheid mag dus niet te snel leiden tot de conclusie dat de klachtplicht door de werknemer is geschonden, en hij zijn aanspraken niet meer te gelde kan maken.

Omdat de opsomming van mee te wegen omstandigheden bij de uitleg van artikel 6:89 BW door de Hoge Raad niet limitatief is geweest, zal bij personenschade ook veel betekenis moeten toekomen aan de bijzondere aard van personenschade. Niet alleen neemt personenschade in het recht ten opzichte van zuivere zaakschade een bijzondere positie in, maar alleen al met het behandel- en herstelproces bij letselschade gaat veel tijd gepaard, waarbij pas na langere tijd duidelijk wordt of sprake is van blijvend letsel en/of blijvende arbeidsongeschiktheid, waarbij bijvoorbeeld de werknemer voor dat herstel (re-integratie) ook mede afhankelijk kan zijn van de (aansprakelijke) werkgever. Ook dit maakt dat de benadeelde de tijd moet worden gegund om te bepalen of het aansprakelijk stellen van een ander voor dat letsel wel opportuun is, waardoor een beroep op de klachtplicht – zo dat daadwerkelijk mogelijk zou zijn bij personenschade – terughoudend moet worden beoordeeld.

Als de klachtplicht op aan personenschade gerelateerde contractuele relaties al van toepassing zou zijn, dan meen ik dat de te maken belangenafweging vanwege het verstrekkende gevolg van een geslaagd beroep (verval van iedere schadeaanspraak) slechts dan in het voordeel van de aansprakelijk gestelde partij kan uitvallen, indien die partij door toedoen van de benadeelde in een welhaast onmogelijke bewijspositie komt te verkeren, zoals in het *Pekingenden*-arrest (HR 5 april 1968, *NJ 1968/251*, m.nt. GJS), waarbij de ontvanger van een partij pekingenden pas klaagde over de non-conformiteit van deze partij, nadat hij deze partij al had laten vernietigen. Dit arrest heeft aan de basis gestaan van artikel 6:89 BW (Smeehuijzen, *WPNR 2013/6988*).

5. Conclusies

Op buitencontractuele relaties is de klachtplicht mijns inziens niet van toepassing. Ik meen daarnaast dat het bijzondere karakter van de contractuele relaties waarbinnen personenschade kan optreden (werkgeversaansprakelijkheid, medische aansprakelijkheid, aansprakelijkheid van de vervoerder en reisorganisator) zich in zijn algemeenheid verzetten tegen toepassingen van artikel 6:89 BW, omdat de schuldenaar door artikel 3:310 lid 5 BW al voldoende in zijn bewijspositie beschermd wordt bij vorderingen die na enige tijd worden ingediend. De vraag is ook in hoeverre artikel 6:89 BW vanwege de 'open termijn' zich verhoudt tot artikel 6 EVRM. Door de belangenafweging die meebrengt dat onder andere moet worden gekeken naar de verhouding tussen partijen, de aard van het gebrek (wettelijke zorgplichten) en de aard van de schade, is de uiteindelijke praktische betekenis van artikel 6:89 BW ook beperkt, omdat een beroep op dat artikel niet snel zal slagen.

De vraag of een slachtoffer met personenschade na verloop van enige tijd nog recht heeft op vergoeding van zijn schade moet naar mijn mening uitsluitend beoordeeld worden binnen de wettelijke kaders van de verjaringsregels die daarvoor uitdrukkelijk door de wetgever zijn aangewezen en de naar aanleiding daarvan ontwikkelde rechtspraak van de Hoge Raad.

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Toewijzing van € 7.500 ter vergoeding van shockschade aan alle slachtoffers van een gewelddadige woningoverval.

Veroordeling voor een woningoverval met buitensporig veel geweld. De slachtoffers zijn familieleden van elkaar en hebben moeten toezien hoe zij allemaal zijn mishandeld. Alle slachtoffers hebben zich gevoegd in het strafproces als benadeelde partij. De rechtbank wijst verschillende bedragen aan immateriële schadevergoeding toe (tussen € 7.500 en € 12.500). Bij elke benadeelde partij bedraagt de shockschade € 7.500. De rechtbank overweegt dat bij alle slachtoffers een posttraumatische stressstoornis is vastgesteld.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:1865

Zaaknummer: 13/669095-16

Rechters: M.R.J. van Wel, M. Vaandrager en N.A.J. Purcell

Advocaten: I.A. Groenendijk

RECHTSPRAAK

Hond bijt andere hond tijdens uitlaten, waarbij eigenaresse (eiseres) haar vingerkootje verliest als zij probeert tussenbeide te komen. De rechtbank oordeelt dat gedaagde aansprakelijk is voor tachtig procent van de geleden schade. Eiseres wordt in de gelegenheid gesteld zich uit te laten over de geleden schade.

Eiseres laat in 2015 de hond van haar vriend uit in een hondenlosloopgebied als de hond naar een andere hond toeloopt en vervolgens wordt gebeten door deze andere hond. Eiseres heeft daarop geprobeerd haar hond los te trekken uit de beet en is daarbij haar vingerkootje verloren. Zij voert aan dat gedaagde aansprakelijk is op grond van artikel 6:179 BW en op grond van artikel 6:162 BW nu gedaagde vanwege eerdere incidenten kon weten dat zijn hond agressief naar andere honden toe was en zijn hond geen muilkorf om heeft gedaan. De rechtbank acht het gerechtvaardigd om op basis van artikel 6:101 BW tot een verdeling van de schade te komen van tachtig procent voor gedaagde. De rechtbank voert hiertoe aan dat eiseres haar hond buiten het hondenlosloopgebied nog los liet lopen en haar hond daardoor naar de andere hond toe kon lopen en zij hem niet tegen kon houden door middel van het terughalen van de riem. Eiseres wordt in de gelegenheid gesteld om zich uit te laten over de geleden schade.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 19-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:5141

Zaaknummer: C/13/612993 / HA ZA 16-772

Rechters: A.J. Bongers-Scheijde

Advocaten: J.J. Sneller en I.M.C.A. Reinders Folmer

Wetsartikelen: 6:179 BW en 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Ouders van door zelfdoding overleden dochter vragen om inzage in medisch dossier, onder andere om begrafenis kosten en geleden affectieschade te kunnen verhalen op de stichting Met GGZ. In dit geval mag geen veronderstelde toestemming gegeven door de dochter worden aangenomen. Opheffing beroepsgeheim betekent bovendien niet zonder meer een verplichting tot inzageverlening.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 19-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:6887

Zaaknummer: C/03/217776 / HA ZA 16-134

Rechters: R. Kluin

Advocaten: E.H.J.M. Dohmen en J. Cox-Brinkman

Wetsartikelen: 7:457 BW

RECHTSPRAAK

Afwijzing vorderingen Groningse woningeigenaar nu geen sprake is van ernstige en onmiddellijke dreiging wegens scheefstand van de woning. Ook vordering ter vergoeding van immateriële schade wordt afgewezen.

Eiser is sinds 2003 eigenaar van een woning in Groningen. In 2013 heeft hij een melding gemaakt van aardbevingsschade bij de NAM. Naar aanleiding van deze schade heeft Arcadis een inspectie uitgevoerd en de schade begroot. Vervolgens heeft eiser in 2014 wederom een melding gemaakt. Bij de tweede inspectie blijkt dat de woning van eiser recentelijk is gaan overhellen. Aan de NAM wordt gerapporteerd dat deze overhelling waarschijnlijk niet door aardbevingstrillingen is ontstaan. Afgezien van enkele kleine maatregelen, wordt er verder geen groot onderhoud gedaan om de schade verder te beperken. In 2016 laat eiser een contra-onderzoek uitvoeren door Vergnes. Zij beoordelen de eerdere rapporten als incompleet en adviseren om zo spoedig mogelijk over te gaan tot stabilisatie van de woning. In 2017 heeft eiser de NAM aansprakelijk gesteld en haar gesommeerd te bevestigen dat NAM de kosten die nodig zijn voor herstel en stabilisatie zal vergoeden. Eiser vordert in kort geding de kosten die nodig zijn ter reparatie van zijn huis en € 39.000 aan immateriële schade als voorschot wegens gemis aan onstoffelijk voordeel en gederfde omzet. Hij baseert deze vorderingen op artikel 6:162, 6:177 en 6:184 BW. De voorzieningenrechter wijst de vorderingen af, omdat de scheefstand van de woning de afgelopen drie jaar stabiel is gebleven en geen sprake is van een zodanig acuut onveilige situatie ('ernstige en onmiddellijke dreiging') dat direct actie dient te worden ondernomen. Voorts is niet vast komen te staan dat de schade aan het huis door toedoen van de aardbevingen is ontstaan in plaats van door achterstallig onderhoud.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 18-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2017:2654

Zaaknummer: 119205

Rechters: A. van der Meer

Advocaten: P.W. Huitema en J. de Bie Leuveling Tjeenk

Wetsartikelen: 6:162 BW en 6:177 BW

RECHTSPRAAK

Hoger beroep op de voet van artikel 1019cc Rv van een beschikking in deelgeschilprocedure ten aanzien van schade veroorzaakt door een arbeidsongeval. Het hof verklaart appellant niet-ontvankelijk omdat de deelgeschilbeschikking geen bindende eindbeslissing ten nadele van hem bevat.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 18-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:2953

Zaaknummer: 200.196.551/01

Rechters: G.C. Boot, R.J.F. Thiessen en W.H.F.M. Cortenraad

Advocaten: P.E. Schuchmann-Mooijman en R. Gruben

Wetsartikelen: 1019cc Rv

RECHTSPRAAK

Ongeval met brommer, wellicht veroorzaakt door beschadigd betonelement in het fietspad. Het hof gelast een deskundigenbericht alvorens te beslissen of sprake is van een gebrekkige opstal, dan wel onrechtmatige gevaarzetting van de wegbeheerder.

Appellant is in 2011 met zijn brommer in botsing gekomen met een in een groenvoorziening geplaatste boom. Appellant beschikte ongeveer twee weken over een geldig rijbewijs voor het besturen van een brommer. De Provincie is ter plaatse de verantwoordelijke wegbeheerder. Appellant heeft in eerste aanleg schadevergoeding gevorderd van de Provincie vanwege een gebrekkige opstal in de zin van artikel 6:174 BW dan wel onrechtmatige gevaarzetting. De rechtbank heeft deze vordering afgewezen, omdat het fietspad ten tijde van het ongeval aan de veiligheidseisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mocht stellen voldeed. Naar aanleiding van de door appellant aangevoerde grieven dient er volgens het hof een deskundigenbericht plaats te vinden om duidelijkheid te verkrijgen omtrent de zichtbaarheid van een in het fietspad liggend beschadigd betonelement. Het hof verwijst de zaak naar de rol en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 18-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:3308

Zaaknummer: 200 191 699_01

Advocaten: F.C. Schirmeister en A.T. Bolt

Wetsartikelen: 6:174 BW en 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Vervolg Jetblast-zaak. Beroep op matiging afgewezen. Een voorschot van Naf 90.000 wordt toegewezen en het slachtoffer wordt in de gelegenheid gesteld om de andere schadeposten (huishoudelijke hulp, schade aan gebruiksobjecten en medische kosten) nader te specificeren.

Schadestaatprocedure. Bij arrest van 28 mei 2004 heeft de Hoge Raad (ECLI:NL:HR:2004:AO4224) de zaak omtrent een vrouw die omver was geblazen door de zogenoemde 'jetblast' van een vertrekkend vliegtuig terugverwezen naar het Gemeenschappelijk Hof van de Nederlandse Antillen. Bij vonnis van 18 maart 2005 heeft het Hof bepaald dat het Princess Juliana International Airport (PJIA) aansprakelijk is voor de geleden schade en deze schade ook dient te vergoeden. In de onderhavige procedure dient de hoogte van de schadevergoedingen te worden vastgesteld. PJIA voert verschillende verweren, onder andere dat het bedrag aan schadevergoeding dient te worden gematigd vanwege het lange tijdsverloop. Het Gerecht gaat daar niet in mee, omdat het een feit van algemene bekendheid is dat letselschadeprocedures lang duren en het enkele tijdsverloop is daarnaast niet voldoende om tot matiging over te gaan. Het slachtoffer vordert onder andere € 15.320,77 aan smartengeld. Uit medische documentatie blijkt duidelijk dat het slachtoffer zwaar fysiek letsel had en voorts mogelijk een posttraumatische stressstoornis heeft opgelopen. De verdediging stelt zich op het standpunt dat uit de medische documentatie niet duidelijk blijkt of het slachtoffer hier ook daadwerkelijk aan lijdt. Het Gerecht acht een bedrag van € 15.000 niettemin passend. Wat betreft het verlies aan arbeidsvermogen, oordeelt het Gerecht dat een verlies aan arbeidsvermogen van achttien procent voldoende is gebleken. Uiteindelijk oordeelt het Gerecht dat PJIA een bedrag van Naf 90.000 als voorschot op het uiteindelijke totale bedrag dient te betalen. De zaak wordt naar de rol verwezen zodat het slachtoffer verschillende schadeposten, zoals de huishoudelijke hulp, medische kosten en schade aan gebruiksvoorwerpen nader kan specificeren.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten

Datum uitspraak: 18-07-2017

ECLI: ECLI:NL:OGEAM:2017:34

Zaaknummer: AR 2016/38

Rechters: A.J.J. van Rijen

Advocaten: J.F. Overes, E. Jansen en M.O. Kortenoever

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Nina Kutsenko v. Oekraïne

Nina Kutsenko v. Oekraïne. Schending artikel 2 EVRM: dodelijke verwondingen als gevolg van mishandeling door de politie, ontoereikende medische zorg, onvoldoende effectief onderzoek naar oorzaak verwondingen, onvoldoende effectief onderzoek naar de toereikendheid van de medische zorg.

De zaak heeft betrekking op het onderzoek naar het overlijden van de zoon van Nina Ivanivna Kutsenko, vermoedelijk als gevolg van mishandeling door de politie en het nalaten van de autoriteiten om tijdig medische zorg te bieden. De zoon van Kutsenko was als vermist opgegeven, een week voordat hij ongeïdentificeerd in het ziekenhuis belandde. De dokters hebben hem behandeld aan schedel- en hersenletsel, maar er is geen nader onderzoek gedaan, ondanks het feit dat de neurochirurg dit had aangeraden. Het ziekenhuis beschikte namelijk niet over de nodige materialen. De toestand van de zoon is verslechterd en uiteindelijk is hij komen te overlijden, nadat hij in coma was geraakt. Kutsenko stelt dat sprake is van schending van artikel 2 EVRM, doordat haar zoon is komen te overlijden als gevolg van een reeks van nalatigheden aan de zijde van de staat. Haar zoon zou zijn mishandeld terwijl hij in hechtenis zat, er zou sprake zijn geweest van tekortkomingen in de medische behandelingen, de politie zou geen adequate zoektocht naar hem hebben ingesteld voordat hij in het ziekenhuis belandde, en het onderzoek naar de oorzaak van de verwondingen van haar zoon en het onderzoek naar aanleiding van haar klacht over de ontoereikende medische zorg zou hebben te lang geduurd. Ten slotte heeft zij slechts een zeer klein bedrag aan schadevergoeding ontvangen. Het EHRM stelt Kutsenko in het gelijk en veroordeelt Oekraïne tot betaling van een bedrag van € 72.000 aan immateriële schadevergoeding en € 2.786 aan proceskosten.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 18-07-2017

Zaaknummer: 25114/11

RECHTSPRAAK

J.M.V. Spoorwegveiligheid/Zurich Insurance

Aansprakelijkheid werkgever voor door fout in- en weer uitgeleende werknemer toegebrachte schade aan wissel bij werkzaamheden aan het spoor. Ondergeschiktheid ex artikel 6:170 BW vereist geen instructiebevoegdheid.

Feiten In opdracht van ProRail heeft BAM Rail B.V. (hierna: BAM) onderhoudswerkzaamheden verricht aan het spoor op het baanvak Boxtel-Eindhoven. BAM was verzekerd bij Zurich. In de nacht van 19 op 20 februari 2008 heeft BAM met werktrein nummer 96936 werkzaamheden verricht op het baanvak Boxtel-Eindhoven. JMV heeft in het kader van deze werkzaamheden werknemers van A, onder wie een werktreinbegeleider (WTB'er), hierna ook aan te duiden als 'de betrokken WTB'er', ter beschikking gesteld aan BAM. In de nacht van 19 op 20 februari 2008 waren, naast de WTB'er, een machinist en een gereedschapsmachinist op de trein aanwezig. De trein is het hogesnelheidswissel 1273B bij Liempde genaderd met een gemiddelde snelheid van 30 km/u. De betrokken WTB'er heeft de machinist opgedragen stapvoets te rijden. Hij is niet uitgestapt. Vervolgens heeft hij de machinist opdracht gegeven door te rijden. Doordat het wissel niet in de juiste stand stond, heeft de trein het wissel opengereden. Hierbij is het beweegbare puntstuk van het wissel beschadigd. Zurich heeft op 5 november 2009 aan ProRail de aan het wissel toegebrachte schade ten belope van € 117.910,75 vergoed. Zurich vordert in dit geding van JMV betaling van het bedrag van de door haar vergoede schade. Zij acht JMV aansprakelijk voor die schade op de grond dat JMV is tekortgeschoten in de nakoming van de op haar rustende verplichtingen uit de overeenkomst in de zin van artikel 6:74 BW. Voorts baseert zij de aansprakelijkheid van JMV op artikel 6:76 BW, wegens de aansprakelijkheid van JMV voor de gedragingen van de WTB'er, zijnde een hulppersoon. Daarnaast voert Zurich aan dat de WTB'er een fout heeft gemaakt waarvoor JMV op grond van artikel 6:170 BW aansprakelijk is. De rechtbank heeft de vordering afgewezen. Het hof heeft de vorderingen toegewezen. *Oordeel* De Hoge Raad oordeelt als volgt. *Toetsingskader* artikel 6:74, 6:170 en 7:661 BW Het gaat in deze zaak om schade die is toegebracht bij de uitvoering van een overeenkomst en die voor rekening van een contractspartij is gekomen. Dergelijke schade is – behoudens andersluidend beding in de

overeenkomst en mits van een toerekenbare tekortkoming sprake is – verhaalbaar op de met die uitvoering belaste contractspartij, ook indien die schade is veroorzaakt door een als onrechtmatige daad van een werknemer of een hulppersoon aan te merken gedraging (art. 6:74 en 6:75 BW). Vergoedt de tekortschietende contractspartij de schade, dan kan zij, indien de schade is veroorzaakt door onrechtmatig handelen van een eigen werknemer, die schade in beginsel slechts dan op die werknemer verhalen, indien die een gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de betrokken werknemer (art. 7:661 lid 1 BW). De benadeelde contractspartij kan ook ervoor kiezen – ook hier: behoudens andersluidend beding in de overeenkomst – haar wederpartij niet aan te spreken op de grondslag van de overeenkomst, maar op de voet van artikel 6:170 lid 1 BW. Daartoe zal moeten komen vast te staan (naast het bestaan van ondergeschiktheid als in die bepaling bedoeld en onverminderd het in lid 2 bepaalde) dat de betrokken werknemer jegens de benadeelde aansprakelijk is wegens een onrechtmatige daad. Ten slotte kan – tenzij de overeenkomst dat belet – de benadeelde in beginsel ook de betrokken werknemer persoonlijk aanspreken tot vergoeding van de schade. In dat geval heeft de werknemer ingevolge artikel 6:170 lid 3 BW, dat op dit punt het spiegelbeeld vormt van artikel 7:661 lid 1 BW, regres op de werkgever, tenzij de schade een gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer zelf. Het rechtstreeks aanspreken van de werknemer is voor deze werknemer mogelijk zeer nadelig, omdat hij bij zijn evenbedoelde regres het insolventierisico van zijn werkgever draagt. Mede gelet op de betekenis die een op artikel 6:170 lid 1 BW gebaseerde, de werkgever veroordelende uitspraak kan hebben in een eventuele (bijv. wegens insolventie van de werkgever aangespannen) opvolgende procedure tegen de werknemer, maar gezien ook het nadeel dat een dergelijke uitspraak in ander opzicht (zoals voor zijn reputatie) voor de werknemer kan opleveren, dient de rechter in een op artikel 6:170 BW stoelende procedure – waarin de werknemer zelf geen partij is – de onrechtmatigheid van het handelen van de werknemer niet anders te beoordelen dan indien de aansprakelijkheid van de werknemer zelf in het geding is. *Vertrouwen op visuele inschatting op voorhand niet onrechtmatig* Het oordeel dat de betrokken WTB'er onrechtmatig heeft gehandeld 'door af te gaan op zijn (onjuiste) visuele oordeel en zich niet van de stand van de wissel te vergewissen door af te stappen', zoals het hof heeft overwogen, is zonder nadere motivering onbegrijpelijk, aangezien het hof niet duidelijk maakt waarom voor de betrokkenen het zicht op het wissel – dat zich op het relevante moment voor de, naar de vaststelling van het hof, tien tot twaalf meter lange bak bevond, terwijl in cassatie veronderstellenderwijs moet worden aangenomen dat het zicht minstens 50 meter bedroeg – ontoereikend was, noch waarom de betrokken WTB'er onrechtmatigheid kan worden verweten ter zake van zijn mening dat hij (en zijn collega's) de wisselstand correct konden waarnemen. Redengevend voor 's hofs oordeel dat de betrokken WTB'er onrechtmatig heeft gehandeld door op zijn waarneming te vertrouwen en niet af te stappen, kan evenmin zijn het

feit dat diens inschatting onjuist is gebleken en dat aanzienlijke schade is ontstaan. *Ondergeschiktheid ex artikel 6:170 BW vereist geen instructiebevoegdheid* Het bestaan van zeggenschap bij de aansprakelijk gehouden partij – hier: JMV – over de vraag of en op welke momenten de persoon die onrechtmatig heeft gehandeld, werkzaamheden voor een bepaalde derde – hier: BAM – dient uit te voeren, is in beginsel toereikend voor de voor toepassing van artikel 6:170 lid 1 BW vereiste ondergeschiktheid (vgl. HR 13 mei 1988, ECLI:NL:HR:1988:AC3070, NJ 1989/896). Een andere opvatting, die zou meebrengen dat de benadeelde voor het antwoord op de vraag wie ingevolge artikel 6:170 BW jegens hem aansprakelijk is, bekend moet zijn met de afspraken die tussen de verschillende in aanmerking komende ‘werkgevers’ met betrekking tot de instructiebevoegdheid van de ondergeschikte zijn gemaakt, zou afbreuk doen aan de door die bepaling beoogde bescherming van de benadeelde. De rechtsklacht dat het hof heeft miskend dat voor het bestaan van een functioneel verband getoetst moet worden of de kans op de fout door de gegeven opdracht is vergroot en dat zeggenschap bestond over de gedragingen waarin de fout was gelegen, mist doel. Dat geldt ook voor de klacht, inhoudende dat voor zover het hof dit niet heeft miskend, het oordeel onvoldoende begrijpelijk gemotiveerd is, omdat de algemene oproep- en uitleenmogelijkheid niets zegt over de mate waarin de kans op de fout is vergroot en de vraag of JMV over dat gedrag zeggenschap had. Het hof heeft kennelijk het door JMV aan BAM ter beschikking stellen van de betrokken WTB’er aangemerkt als de opdracht in de zin van artikel 6:170 lid 1 BW en geoordeeld dat die opdracht de kans heeft vergroot op de (door het hof aangenomen) fout van de betrokken WTB’er, die taken had te verrichten met betrekking tot de veiligheid van het werk. Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Dat JMV ter zake voor de toepasselijkheid van artikel 6:170 BW voldoende zeggenschap had over de gedragingen van de betrokken WTB’er, volgt reeds uit hetgeen hiervoor is overwogen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-07-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1345

Zaaknummer: 16/02773

Rechters: E.J. Numann, A.H.T. Heisterkamp, G. de Groot, T.H. den Tanja-van Broek en M.J. Kroeze

Advocaten: B.T.M. van der Wiel, P.A. Fruytier en J. Streefkerk

Wetsartikelen: 6:170 BW

RECHTSPRAAK

Geslaagd cassatieberoep naar aanleiding van arrest hof dat causaal verband tussen afbranden woning en vlam in de pan niet kan worden aangenomen wegens te veel onzekerheid.

Eiseres was eigenaar van een pand waarvan zij een gedeelte had onderverhuurd aan haar zus en diens echtgenoot. In 2007 is de gehele woning afgebrand. Eiseres heeft verweerster daarvoor aansprakelijk gesteld, aangezien zij de woning zou hebben verlaten terwijl er pannen op het vuur stonden. Het hof heeft de vorderingen afgewezen, omdat niet met voldoende zekerheid gezegd kan worden dat de brand is ontstaan door toedoen van verweerster. Wel is vast komen te staan dat het gas openstond, dat er in ieder geval een pan met aardappelen op het vuur stond en daarnaast nog een pan met groenten. Volgens de Hoge Raad is het oordeel van het hof onbegrijpelijk, nu uit de genoemde omstandigheden (bewoonster was eten aan het koken toen zij de woning verliet en de brand is in de keuken ontstaan) zonder meer kan volgen dat de brand is veroorzaakt doordat de vlam is geslagen in een pan met brandbaar materiaal. Het hof heeft voorts niet in de motivering betrokken hoe waarschijnlijk het is dat de brand door een andere oorzaak is ontstaan. De Hoge Raad vernietigt het arrest van het Hof Den Bosch.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-07-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1353

Zaaknummer: 16/01947

Rechters: C.A. Streefkerk, G. Snijders, G. de Groot, M.V. Polak en C.E. du Perron

Advocaten: M.J. van Basten Batenburg en B.T.M. van der Wiel

RECHTSPRAAK

Jugheli e.a. v. Georgië

***Jugheli e.a. v. Georgië. Schending van artikel 8 EVRM.
Warmtekrachtcentrale te dicht bij de woningen van betrokkenen
geplaatst.***

De zaak van Jugheli, Gureshidze en Alavidze heeft betrekking op een warmtekrachtcentrale die te dicht bij de woningen van betrokkenen zou zijn geplaatst. Hun gezondheid zou hierdoor in gevaar zijn gebracht. De afstand tussen de woningen en de warmtekrachtcentrale bedroeg slechts vier meter. Betrokkenen hebben schadevergoeding gevorderd in verband met het gevaar voor hun gezondheid als gevolg van de luchtvervuiling. Die vorderingen zijn afgewezen. Bij het EHRM stellen zij dat sprake is van een schending van artikel 8 EVRM. Het EHRM oordeelt dat de staat er niet in is geslaagd een 'fair balance' te creëren tussen de belangen van de samenleving bij een warmtekrachtcentrale en het recht van betrokkenen op eerbiediging van het privé-familie- en gezinsleven. Het EHRM oordeelt dat sprake is van een schending van artikel 8 EVRM en veroordeelt Georgië tot betaling van een bedrag van € 4.500 aan immateriële schadevergoeding per persoon en een bedrag van € 3.848 aan proceskosten aan Gureshidze en Alavidze.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 13-07-2017

Zaaknummer: 38342/05

RECHTSPRAAK

Geen reden om te twijfelen aan oordeel verzekeringsarts dat latere klachten niet het gevolg zijn van een in 1985 plaatsgevonden dienstongeval.

Appellant is gewezen militair en lijdt als gevolg van een dienstongeval in 1985 aan posttraumatische klachten van de lumbale wervelkolom (lage rugklachten). De Raad ziet geen reden om aan de bevindingen van de verzekeringsarts, dat het geenszins aannemelijk is dat de in 1985 opgelopen contusie van de rugmusculatuur vele jaren later nieuwe, niet eerder aanwezige klachten kan geven, te twijfelen. Duidelijk is dat de extra behandelingen waarvoor appellant een vergoeding heeft gevraagd, uitsluitend zijn gegeven voor andere klachten dan de lage rugklachten waarvoor dienstverband is aanvaard.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 13-07-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:2398

Zaaknummer: 15/3390 MPW

Rechters: B.J. van de Griend, M.T. Boerlage en M. Kraefft

Advocaten: B.J. Engels Linssen

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Toewijzing vordering ter vergoeding van shockschade aan vader na beet hond in gezicht meisje en toewijzing immateriële schadevergoeding aan slachtoffer.

Op 31 juli 2016 is een 6-jarig meisje gebeten in haar gezicht door een hond terwijl zij in de speeltuin was. De eigenaresse van de hond wordt veroordeeld voor het door schuld veroorzaken van lichamelijk letsel, aangezien zij de hond zeventien dagen daarvoor uit het asiel had gehaald en haar toen al duidelijk is gemaakt dat de hond was mishandeld en dat de hond niet goed overweg kon met kinderen. Het slachtoffer vordert onder andere € 17.500 aan immateriële schadevergoeding, waarvan de rechtbank, gelet op de rapporten van de kinderpsycholoog en psychotherapeut, een bedrag van € 7.000 bilijk acht. De vader van het slachtoffer heeft zich ook gevoegd als benadeelde partij en hij vordert € 7.500 aan shockschade. Uit het dossier blijkt dat de vader heeft gezien hoe zijn dochter meermalen door een hond werd gebeten en er meerdere pogingen nodig waren om de hond van zijn dochter af te halen. Nadat dat was gelukt, heeft de vader zich over zijn hevig bloedende dochter ontfermd. Door een psychiater is voorts een posttraumatische stressstoornis vastgesteld bij de vader. Al met al is de rechtbank van mening dat is voldaan aan de vereisten uit het zogenoemde *Taxibus*-arrest (ECLI:NL:HR:2002:AD5356) en daarom wijst de rechtbank een bedrag van € 1.500 toe.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 12-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:4885

Zaaknummer: 13/706327-17

Rechters: F. Wieland, E. Dinjens en F.L. Bolkestein

Advocaten: J. Biemond

Wetsartikelen: 6:106 BW en 308 Sr

RECHTSPRAAK

Staatsaansprakelijkheid. Afwijzing vordering eiser tot vergoeding van immateriële schade, nu niet is vast komen te staan dat zijn onschuld reeds blijkt uit het strafdossier en hij daarom onterecht als verdachte is aangemerkt.

Eiser is in 2008 aangehouden wegens een strafbaar feit waarvoor hij enkele dagen in hechtenis heeft gezeten. In 2010 bericht de officier van justitie dat de zaak tegen hem is geseponeerd. Eiser vordert een verklaring voor recht dat de Staat aansprakelijk is voor de geleden schade en een veroordeling van de Staat tot betaling van € 50.000 als voorschot aan immateriële schadevergoeding. Eiser voert hiertoe aan dat hij ten onrechte is aangemerkt als verdachte en dat het achterwege laten van onderzoeken die zijn onschuld hadden kunnen aantonen, voor rekening komen van de Staat. Eiser heeft verder PTSS opgelopen en zijn hbo-studie niet meer kunnen afronden. De rechtbank stelt voorop dat zij met eiser te doen heeft, maar wijst de vorderingen vervolgens af. Er kan pas gesproken worden van een onrechtmatige-overheidsdaad indien vanaf aanvang af een rechtvaardiging voor optreden van de politie heeft ontbroken. De rechtbank is van oordeel dat de onschuld van eiser niet reeds uit het dossier blijkt.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 12-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2017:7710

Zaaknummer: C/09/514973 / HA ZA 16-850

Rechters: M.C. van Ritsema Eck-van Drempt, B. Meijer en D.R. Glass

Advocaten: M.H.M. Verbeemen en A.M. ten AthM Broeke

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Verdachte heeft in cassatie niet een voldoende in rechte te respecteren belang bij klacht over de beslissing van het hof dat wettelijke rente betaald moet worden over het aan benadeelde partij toegewezen bedrag, nu het hof tevens een schadevergoedingsmaatregel heeft opgelegd voor hetzelfde bedrag als de toegewezen vordering en daarbij heeft bepaald dat het bedrag van deze betalingsverplichting wordt vermeerderd met wettelijke rente.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-07-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:1299

Zaaknummer: 15/03881

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: F.P. Slewe

Wetsartikelen: 80a RO

RECHTSPRAAK

Gevolgen van auto-ongeval mochten terecht buiten het oordeel van de medisch specialisten blijven, aangezien het buiten de periode van de nawerking valt. Beperkingen van appellant zijn niet onderschat.

Appellant heeft zich op 12 november 2012 ziek gemeld met verschillende klachten. Na zijn herstel per 13 januari 2014 meldt appellant zich op 6 februari 2014 opnieuw ziek. Op 10 februari 2014 heeft appellant een auto-ongeval gehad. Het oordeel van de rechtbank dat het recht op ZW-uitkering met ingang van 13 januari 2014 is geëindigd en de overwegingen die tot dat oordeel hebben geleid, worden volledig onderschreven. Het auto-ongeval is terecht door artsen van het UWV buiten hun medische beoordeling gelaten, aangezien het ongeval buiten de periode van de zogenoemde nawerking valt. Terecht oordeel van de rechtbank dat er geen aanknopingspunten zijn voor vermoeden dat de beperkingen van appellant zijn onderschat. Ook in hoger beroep is geen twijfel ontstaan aan het medisch oordeel van het UWV.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 05-07-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:2327

Zaaknummer: 15/5562 ZW

Rechters: F.M.S. Requisizione, A.I. van der Kris en E.W. Akkerman

Advocaten: S.E. de Jong en A.H.G. Boelen

RECHTSPRAAK

Geen twijfel aan het standpunt van de verzekeringsarts bezwaar en beroep dat appellant niet ongeschikt was tot het verrichten van zijn arbeid als tuinbouwmedewerker.

Appellant was via een uitzendbureau werkzaam als tuinbouwmedewerker voor 40 uur per week, toen hij zich op 5 november 2013 voor dit werk ziek meldde met diverse lichamelijke klachten ontstaan door een verkeersongeval. Geen recht meer op ziekengeld. Er bestaan onvoldoende aanknopingspunten om het inzichtelijk gemotiveerde standpunt van de verzekeringsarts bezwaar en beroep voor onjuist te houden. Geen twijfel aan het standpunt van de verzekeringsarts bezwaar en beroep dat appellant niet ongeschikt was tot het verrichten van zijn arbeid als tuinbouwmedewerker.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 05-07-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:2371

Zaaknummer: 14/7137 ZW

Rechters: M.C. Bruning, B.M. van Dun en A.T. de Kwaasteniet

Advocaten: P.C.M. van Schijndel en W.H.M. Visser

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor drie verkrachtingen van jonge vrouwen in vier dagen tijd. € 20.000 aan immateriële schadevergoeding toegewezen aan elk slachtoffer wegens, onder andere, aanwezigheid van PTSS bij de slachtoffers.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 04-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:4673

Zaaknummer: 13/654051-16 (A), 13/659309-16 (B)

Rechters: M. Vaandrager, N.A.J. Purcell en M.R.J. van Wel

Advocaten: J. Veltheer

Wetsartikelen: 242 Sr

RECHTSPRAAK

Alsnog toekenning verlenging Bbz-uitkering in verband met eerder niet-beoordeelde externe omstandigheden.

Appellant is werkzaam als zelfstandig taxichauffeur. Op 21 augustus 2013 is hij tijdens zijn werk als taxichauffeur op brute wijze overvallen, waardoor hij ernstig letsel heeft opgelopen. Bij besluit van 8 oktober 2013 heeft het college appellant en zijn echtgenote met ingang van 4 september 2013 op grond van artikel 18 van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004) algemene bijstand toegekend tot en met 3 maart 2013 (lees: 2014) naar de norm voor gehuwden. De bijstand is toegekend in de vorm van een renteloze geldlening. De aanvraag voor verlenging van de Bbz-uitkering is ten onrechte afgewezen. De externe omstandigheden van tijdelijke aard hadden moeten worden beoordeeld. Alsnog toekenning. Verder verschillen partijen van mening over het antwoord op de vraag of de door het Schadefonds Geweldsmisdrijven aan appellant toegekende uitkering is aan te merken als inkomen dat moet worden verrekend met de op grond van het Bbz 2004 verleende algemene bijstand. De uitkering van het Schadefonds Geweldsmisdrijven moet worden verrekend.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 04-07-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:2353

Zaaknummer: 15/5542 WWB

Rechters: A. Stehouwer, E.C.R. Schut en M. Schoneveld

Advocaten: T.A. Vetter en S.S. Kisoentewari

RECHTSPRAAK

Bedrag immateriële schadevergoeding. Vaste rechtspraak dat aansluiting wordt gezocht bij het civielrechtelijke schadevergoedingsrecht. De rechtbank heeft voldoende inzichtelijk gemaakt op grond van welke feiten en omstandigheden zij tot het door haar vastgestelde bedrag van € 750 is gekomen. Die feiten en omstandigheden geven de Raad geen aanleiding om te komen tot het oordeel dat een hoger bedrag aan schadevergoeding is aangewezen dan door de rechtbank is toegewezen.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 30-06-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:2270

Zaaknummer: 15/5480 WIA

Rechters: J.P.M. Zeijen, R.E. Bakker en A.T. de Kwaasteniet

Advocaten: M.C. Frissart-Kallenbach en M.W.A. Blind

RECHTSPRAAK

Afwijzing vordering consument om rekening te houden met eventueel verslechterende gezondheid in de toekomst, nu consument niet heeft onderbouwd waarom dit valt te verwachten.

Consument is op 3 augustus 2012 als bestuurder van zijn scooter betrokken geweest bij een ongeval, waarbij hij ten val is gekomen omdat hij al rijdend, hard moest remmen voor een tractor die van links kwam en hem niet opmerkte. Verzekeraar heeft bij het bepalen van de mate van blijvende invaliditeit geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat in de toekomst een versnelde artrose optreedt en de (medische) situatie van consument verslechtert. Vordering van consument dat verzekeraar dat wel moet doen, is afgewezen omdat consument niet aannemelijk heeft gemaakt dat redelijkerwijs te verwachten valt dat zijn been in de toekomst als gevolg van het ongeval, zal verslechteren. Verzekeraar kan dan ook niet worden verweten dat hij een en ander thans achterwege heeft gelaten bij het bepalen van de mate van blijvende invaliditeit.

Instantie: Geschillencommissie Financiële Dienstverlening

Datum uitspraak: 29-06-2017

Zaaknummer: GC 2017-415

RECHTSPRAAK

Dienstongeval valt niet onder feitelijke oorlogsomstandigheden en dus is geen sprake van een onterechte afwijzing om in aanmerking te komen voor de Regeling Ereschuld.

Op 26 juni 1945 is appellant tijdens een wachtdienst een dienstongeval overkomen als gevolg waarvan hij het gezichtsvermogen rechts is kwijtgeraakt. Aan appellant is op grond van dit ongeval een militair invaliditeitspensioen toegekend. Afwijzing van het verzoek om in aanmerking te komen voor een bijzondere uitkering op grond van de Regeling Ereschuld. De minister heeft in voldoende mate gemotiveerd dat de situatie na de capitulatie niet zodanig chaotisch was dat deze gekwalificeerd kan worden als een situatie met feitelijke oorlogsomstandigheden. Geen toepassing van de hardheidsclausule.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 29-06-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:2283

Zaaknummer: 15/4400 MPW

Rechters: B.J. van de Griend, M.T. Boerlage en M. Kraefft

Advocaten: H.J.M.G.M. van der Meijden en B.J. Engels Linssen

RECHTSPRAAK

Afwijzing verzoek tot overdoen van bepaalde medische rapporten, nu verzoekers zich hebben gewend tot de rechter-commissaris en hij zich alleen bezighoudt met de procedurele aspecten.

Verweerster heeft als aannemer een verbouwing uitgevoerd aan een bedrijfspand. Verzoekers zijn werknemers van verweerster en hebben gezondheidsklachten opgelopen door het leggen van een epoxyvloer onder onvoldoende beschermende condities. In 2013 is door verzoekers een voorlopig deskundigenbericht verzocht en toegewezen door de rechtbank. Gelet op het complexe karakter en de omvang van het geschil is een rechter-commissaris benoemd onder wiens leiding het deskundigenonderzoek zou plaatsvinden. Verzoekers verzoeken nu om het laten overdoen van een aantal rapporten. De rechter-commissaris wijst het verzoek af, omdat hij is benoemd ten behoeve van de regievoering in deze zaak en zich uitsluitend bezighoudt met de procedurele aspecten.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 28-06-2017

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2017:3169

Zaaknummer: C/16/344499 / HA RK 13-130

Rechters: P. Krepel

Advocaten: L.E.M. Charlier en J. Bedaux

RECHTSPRAAK

Bevestiging aangevallen uitspraak. Geen sprake van volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid door verschillende ziektebeelden, aangezien prognose op de lange termijn niet ongunstig is.

Appellant is al vele jaren bekend met een hartaandoening in verband waarmee in 1996 de aortaklep bij hem is vervangen. Op 10 december 2012 heeft hij zich na een ongeval ziek gemeld wegens hartklachten, rug- en heupklachten en klachten als gevolg van hypertensie, slaapapneu, coxartrose en fibromyalgie. Daarnaast heeft appellant psychische klachten in verband met een posttraumatisch stresssyndroom en depressiviteit. Geen recht op een IVA-uitkering. Geen sprake van volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid. Prognose voor de lange termijn is niet ongunstig.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 21-06-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:2216

Zaaknummer: 15/7500 WIA

Rechters: J.S. van der Kolk

Advocaten: K. el Joghrafi en W. de Rooy-Bal

RECHTSPRAAK

Klacht met betrekking tot vermindering uitkering in het kader van de Wet Wajong. Er zijn geen aanknopingspunten voor het oordeel dat appellante meer beperkt is dan door de artsen van het UWV is aangenomen en daarom wordt de aangevallen uitspraak bevestigd.

Appellante heeft op 20 februari 2011 een uitkering op grond van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong) aangevraagd in verband met whiplashklachten na een auto-ongeval in 2009. Bij besluit van 31 augustus 2012 is de Wajong-uitkering van appellante met ingang van 1 september 2012 verlaagd naar 25 procent van het minimumloon, omdat zij is gaan studeren. Uitleg participatieplan. Er zijn geen aanknopingspunten voor het oordeel dat appellante meer beperkt is dan door de artsen van het UWV is aangenomen. Passende functies. Maatmaninkomen: aanvangssalaris van een jonggehandicapte met een diploma hbo-Rechten bedraagt meer dan anderhalf maal het minimumloon.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 14-06-2017

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2017:2224

Zaaknummer: 15/6729 WWAJ

Rechters: I.M.J. Hilhorst-Hagen

Advocaten: V.J.M. Janszen en E.C. van der Meer

RECHTSPRAAK

Assens Havn v. Navigator Management (UK) Limited

Assens Havn v. Navigator Management (UK) Limited. Gelaedeerde die een rechtstreekse vordering kan instellen tegen de verzekeraar van degene die de door hem geleden schade heeft veroorzaakt, is niet gebonden aan een forumkeuzebeding dat deze verzekeraar en deze verzekeringnemer zijn overeengekomen.

In het najaar van 2007 heeft de vennootschap naar Zweeds recht Skåne Entreprenad suikerbieten vervoerd naar een fabriek te Nykøbing Falster (Denemarken). Een deel van het traject werd afgelegd per schip van Assens naar Nakskov (Denemarken). Voor dat traject over water heeft Skåne Entreprenad onder andere de sleepboot Sea Endeavour I gecharterd. Ten behoeve van dit vervoer heeft Skåne Entreprenad een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten bij Navigators Management. Op 24 november 2007 ontstond tijdens het aanleggen van de sleepboot Sea Endeavour I in de haven van Assens schade aan de kaai-infrastructuur. Partijen twisten over hoe de schade is ontstaan en wie daarvoor aansprakelijk is. Skåne Entreprenad is ondertussen failliet verklaard en de haven van Assens heeft een rechtstreekse vordering tot schadevergoeding ingediend tegen Navigators Management, de aansprakelijkheidsverzekeraar van degene die de schade zou hebben veroorzaakt. De verzekeringsvoorwaarden van Navigators Management bevatten een forumkeuzebeding. Met zijn vraag wenst de verwijzende rechter te vernemen of artikel 13 punt 5 juncto artikel 14 punt 2 onder a van Verordening (EG) nr. 44/2001 in die zin moet worden uitgelegd dat een gelaedeerde die een rechtstreekse vordering kan instellen tegen de verzekeraar van degene die de door hem geleden schade heeft veroorzaakt, gebonden kan zijn aan een forumkeuzebeding dat deze verzekeraar en deze verzekeringnemer zijn overeengekomen. Het Hof van Justitie van de Europese Unie beantwoordt deze vraag ontkennend. Het zou ingaan tegen het doel van afdeling 3 van hoofdstuk II van Verordening (EG) nr. 44/2001, namelijk bescherming van degene die economisch en juridisch gezien in de zwakste positie verkeert, indien forumbedingen op basis van artikel 13 juncto artikel 14 Verordening (EG) nr. 44/2001 ook voor gelaedeerden bindend worden.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 30-05-2017

Zaaknummer: C|368/16

RECHTSPRAAK

Afwijzing aansprakelijkheid Van Mesdagkliniek wegens vermeend staken resocialisatietraject tbs'er en vaststelling aansprakelijkheid Staat.

Appellant is in 1997 veroordeeld tot tbs met dwangverpleging. De veroordeling bestond uit wederrechtelijke vrijheidsberoving en het plegen van ontucht met een persoon beneden de 12 jaar. In het kader van zijn behandeling is hij gedurende een aantal jaren geplaatst geweest in de Van Mesdagkliniek. Appellant heeft de kliniek en de Staat aansprakelijk gesteld, omdat hij van mening is dat zijn behandeling gedurende 36 maanden ten onrechte heeft stilgelegen. Hij vordert een schadevergoeding van € 16.400, gebaseerd op een vergoeding van € 150 per dag voor elke dag dat de op resocialisatie gerichte behandeling heeft stilgelegen. Dit zou te maken hebben met het feit dat, na afwijzing van de longstayaanvraag, de overplaatsing van appellant niet met de vereiste voortvarendheid ter hand is genomen. Het hof volgt dit verweer niet, nu het aan de kliniek is om te beslissen over de invulling van de behandeling en het al dan niet in gang zetten van een resocialisatietraject. Wat betreft aansprakelijkheid van de Staat, oordeelt het hof dat een schadevergoeding hier op zijn plaats is. Het LAP (Landelijke Adviescommissie Plaatsing Longstay Forensische Zorg)-advies heeft te lang op zich laten wachten. Het hof acht een bedrag van € 700 redelijk.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 25-04-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:2045

Zaaknummer: 200.188.741/01

Rechters: E.M. Dousma-Valk, S.A. Boele en P. Glazener

Advocaten: R.W.J.L. van Loon, A.Th.M. ten Broeke en mr. E. Pans

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Afwijzing vordering tot schadevergoeding wegens onterechte plaatsing op longstayafdeling. Beslissing heeft formele rechtskracht.

In 1997 is appellant veroordeeld tot tbs met verpleging van overheidswege. Hij stelt de Staat aansprakelijk en vordert een schadevergoeding wegens een onterechte plaatsing op de longstayafdeling. Deze plaatsing is volgens appellant onterecht, omdat later uit het PBC-rapport bleek dat nog niet alle behandelingsmogelijkheden waren benut en dus voortijdig was geconcludeerd tot onbehandelbaarheid. Appellant erkent wel dat de door hem aangevallen beslissing van de minister formele rechtskracht heeft, maar betoogt dat een klemmende reden om die formele rechtskracht te doorbreken is gelegen in het PBC-rapport. Het hof gaat hier niet in mee en oordeelt dat appellant al zijn bezwaren aan de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) heeft kunnen voorleggen en dat de Raad uiteindelijk heeft beslist dat geen sprake was van een zodanig onvoldoende niveau van behandeling dat plaatsing op de longstay niet had mogen plaatsvinden.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 10-01-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:2039

Zaaknummer: 200.179.028

Rechters: E.M. Dousma-Valk, M.E. Honée en P. Glazener

Advocaten: S. Marjanovic en M.M.C. van Graafeiland

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Billijkheidscorrectie na ongeval met paard waardoor verzoekster thans rolstoelgebonden is. Schade komt geheel voor rekening eigenaar paard.

Deelgeschil. Verzoekster (destijds 13 jaar oud) is in de winter van 2013 gaan paardrijden met twee vriendinnen. Deze paarden behoren toe aan verweerder, die een boerderij heeft met bijbehorende weilanden waar enkele paarden staan. Verweerder had met verzoekster en haar vriendinnen afgesproken dat zij mochten paardrijden, maar niet zonder toestemming en niet op de openbare weg. Tijdens het rijden is het paard geschrokken en is verzoekster ten val gekomen. Zij is daarna met de traumahelikopter naar het ziekenhuis vervoerd, alwaar zij enkele dagen in een kunstmatige coma is gehouden. Zij is thans rolstoelgebonden en spreekt moeilijk in verband met hersenletsel. In deze procedure verzoekt zij een verklaring voor recht dat Univé (de verzekeraar van verweerder) aansprakelijk is voor alle geleden schade. De rechtbank gaat mee in dit verweer. Van verzoekster mag, gezien haar leeftijd, slechts een beperkt inzicht in gevaar worden verwacht. Daarnaast speelt mee dat verweerder zijn schade niet zelf hoeft te dragen. Hij is daarvoor verzekerd bij Univé. De billijkheid noopt ertoe dat honderd procent van de schade voor rekening komt van verweerder.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 29-11-2016

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2016:7162

Zaaknummer: C/05/304398 HA RK 16-129

Rechters: T.P.E.E. van Groeningen

Advocaten: H. van Chr Dijk en G. Loman

Wetsartikelen: 6:162 BW en 6:101 BW

RECHTSPRAAK

Vordering op basis van onrechtmatige daad ingesteld door ex-werkneemster van het Slotervaart Ziekenhuis wegens gezondheidsklachten door pesten op de werkvloer. De vordering wordt afgewezen, omdat op grond van de medische oordelen niet kan worden vastgesteld dat de arbeidsomstandigheden tot gezondheidsschade hebben geleid.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 12-05-2016

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2016:3561

Zaaknummer: CV 15-6525

Rechters: C. von Meyenfeldt

Advocaten: N.J.F. Snoek en D.N.R. Wegerif

Wetsartikelen: 7:658 BW en 7:611 BW